

verslag

Omschrijving	Verslag overleg Autoriteit Persoonsgegevens - archiefsector
Vergaderdatum en -tijd	30 september 2020, 10.00 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	Autoriteit Persoonsgegeven: mw. Cecile Schut, mw. Hester Brouwer KVAN/BRAIN: mw. Marianne Loef, dhr. Bert de Vries Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed: dhr. Olaf Andersen, mw. Florence Limburg Nationaal Archief: dhr. Marens Engelhard, mw. Caroline Willers (verslag)

1. Opening en mededelingen

Marens Engelhard heet iedereen welkom. Een speciaal welkom aan Olaf Andersen, die sinds 16 maart 2020 hoofdinspecteur Overheidsinformatie bij de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed is. Olaf heeft een achtergrond in informatiebeleid, o.m. bij het ministerie van BZK.

2. Wetgeving:

Advies AP op wetsvoorstel Archiefwet 2021

- *toelichting AP*
  - *reacties uit de archiefsector*
- Evt. ontwikkeling op Europees niveau*

Marens Engelhard meldt dat de AP op 19 mei jl. advies heeft uitgebracht over het voorstel voor wijziging van de Archiefwet. Het advies was o.m. gericht op persoonsgegevens in archieven en dataminimalisatie. Voor de archiefsector is historische informatie in de archieven van grote waarde, waaronder juist ook persoonsgegevens. Marens Engelhard ziet in het advies de eerdere gesprekken die we met elkaar hebben gehad, niet terug.

Cecile Schut licht toe dat het geven van wetgevingsadvies een van de taken van de AP is. Bij dit wetsvoorstel heeft de AP gekeken hoe de Archiefwet goed kan aansluiten op de AVG en hoe deze wetten zoveel mogelijk automatisch op elkaar kunnen aansluiten, hoe lastig dat ook is. Het feit dat in het huidige elektronische

tijdperk heel veel gegevens worden bewaard is hierbij meegewogen. Enerzijds willen we bewaren om te kunnen reconstrueren, maar anderzijds is de vraag hoe dit zich verhoudt tot dataminimalisering. De AP loopt hier als archiefvormende organisatie ook zelf tegenaan, bijv. bij de afweging of er persoonsnamen in onderzoeksrapporten moeten worden vermeld. Hierover moet je vooraan in het proces nadenken. Het advies wijst op het belang van dataminimalisatie, maar wil ook recht doen aan het belang van archivering. In het onderhavige overleg is dit nooit zo scherp besproken. In het wetgevingsadvies is meer rekening gehouden met de langere termijn.

Hester Brouwer vult aan dat vanuit de Archiefwet de focus ligt op bewaren, vanuit AVG ligt de focus op dataminimalisatie. Er is zeker veel ruimte om te bewaren, maar je moet goed afwegen wat moet worden bewaard. Zo staan in de handreiking 'Weten of vergeten' ook voorbeelden van gegevens die niet bewaard zouden hoeven worden.

De AP heeft een gesprek gehad met OCW over het advies, waarin OCW toelichtte dat de wet veel ruimte geeft aan archiefvormers om te bepalen welke gegevens zij bewaren. De AP zou daarvoor meer sturing in de wet opgenomen willen zien.

Bert de Vries licht de reactie van BRAIN/KVAN op het advies toe. Het is inderdaad van belang dat archiefvormers goed rekening houden met de diverse belangen die spelen. In de Archiefwet is dat juist goed omschreven, in de praktijk wordt ook veel meer (verplicht) vernietigd dan bewaard. Met de openbaarheidsbeperkingen kan de privacy goed worden gewaarborgd. Door de toenemende bewustwording ontwikkelt dit zich ook in een goede richting. In Amsterdam wordt al veel minder informatie over personen vastgelegd dan voorheen, bijv. over herkomst. De systemen worden daar steeds op aangepast. Het voorbeeld van het al dan niet vermelden van namen van ambtenaren is op zichzelf een keuze, maar heeft wel uitwerking op de authenticiteit van documenten.

Cecile Schut geeft aan dat er intern over het advies is gesproken met de wetgevingsjuristen. Dataminimalisatie begint bij de creatie van documenten, vroeg in het proces. Als dat goed is geregeld, hoeft je bij overbrenging naar het archief geen aanpassingen meer te maken en blijven de documenten authentiek. De Archiefwet zou kunnen voorzien in richtlijnen die hierbij moeten worden gehanteerd. Zo is het van belang dat je weet welke organisatie een document heeft opgesteld, maar is vermelding van de naam van de ambtenaar niet perse nodig.

Marianne Loef onderschrijft de uiteenzetting van Cecile Schut. Bij gemeenten werken deskundigen van de verschillende vakgebieden al veel samen, zoals privacy officers enerzijds en informatiebeheerders/DIV-ers anderzijds. Het is vaak al goed doorgedrongen dat je privacy 'by design' moet regelen.

Marens Engelhard stelt voor om bij het opstellen van de wijziging van het Archiefbesluit en de Archiefregeling contact te houden, om ervoor te zorgen dat de belangen van privacy en van archivering worden behartigd.

Olaf Andersen kan zich goed vinden in deze lijn. Oplossingen moeten worden gevonden in de praktijk, daar moeten goede procedures gelden. Het is positief om met elkaar te bespreken wat wel en niet goed gaat, zodat we elkaar kunnen vinden.

Bert de Vries sluit zich hierbij aan, hij constateert dat de toelichting van Cécile Schut niet in contrast staat met het doel van de Archiefwet.

Cecile Schut voegt toe dat de handreiking 'Weten of vergeten' de goede uitgangspunten biedt. Het zal nog een aantal jaren vergen om in de praktijk te bereiken dat dataminimalisatie vroeg in het proces plaatsvindt. De wetgever kan daarbij helpen door een afweging op te nemen aan de hand waarvan kan worden bepaald waar aandacht aan moet worden besteed en welke belangen moeten worden behartigd. Er wordt nu teveel overgelaten aan de praktijk (zie de handreiking) en de individuele overheden, terwijl de wetgever uniforme richtlijnen kan bieden.

Marens Engelhard merkt op dat hij het thema zal meenemen in de advisering aan zorgdragers en herhaalt de intentie om hierover contact te houden.

3. Kennisnetwerk Informatie en Archief/werkgroep AVG

- *stand van zaken handreiking Weten of vergeten*
- *werkzaamheden/ervaringen m.b.t. de samenloop van AVG en Archiefwet (update)*
- *verzoek aan AP om een toelichting op (het verschil tussen) publicatie van persoonsgegevens op het (openbare) internet en publicatie offline of in papieren vorm? Kan de AP aangeven of hierover is gepubliceerd?*
- *CBP Richtsnoer 'Publicatie van persoonsgegevens op internet' (2007): deze is voor het informatie- en archiefwezen erg nuttig, maar helaas verouderd. Valt een bijgewerkte versie te verwachten?*

Marianne Loef licht toe dat de handreiking 'Weten of vergeten' goed is ontvangen in de sector en goed wordt gebruikt. Het bevordert het gesprek tussen archieffunctionarissen en privacyfunctionarissen, bijvoorbeeld over het beveiligen van gegevens en het voorkomen van een datalek. Het is fijn dat de AP op de website aandacht besteedt aan archiveringsvragen, dat helpt de praktijk.

In de agenda voor dit overleg heeft Marianne Loef de vraag gesteld of de AP een toelichting op (het verschil tussen) publicatie van persoonsgegevens op het (openbare) internet en publicatie offline of in papieren vorm kan geven. Zij zou dit graag betrekken bij de publicatie van 10 belangrijke vragen en antwoorden op de website van het KIA-netwerk. Ook is gevraagd of een actualisering van het richtsnoer 'Publicatie van persoonsgegevens op internet' is te verwachten. Cecile Schut geeft aan dat de AP te maken heeft met grote drukte en weinig capaciteit. Daarover wordt het gesprek gevoerd met het ministerie van J&V. Op dit moment is het niet mogelijk om uitgebreid op de vragen in te gaan of om de CPB publicatie te herzien. Voor een reactie op de specifieke vragen is ook meer toelichting nodig.

Marens Engelhard verzoekt Marianne Loef om meer context toe te voegen aan de vragen, zodat de AP hierop kan reageren. Hester Brouwer is hiervoor contactpersoon bij de AP.

4. Technologische ontwikkelingen t.b.v. bescherming van persoonsgegevens in archieven

Dit onderwerp is afgesproken in het vorige overleg.

Marianne Loef geeft aan dat bij archiefvormers steeds vaker wordt geanonimiseerd en gepseudonimiseerd. Hele nieuwe technieken worden hierbij nog niet toegepast.

Marens Engelhard licht toe dat het NA bezig is met een onderzoek naar van 'privacy enhancing' technieken. Door de aangekondigde verkorting van de overbrengingstermijn van archief zal naar verwachting vaker een beperking op de openbaarheid van het archief worden opgelegd. We hanteren nu het documentenstelsel, wat inhoudt dat het gehele document of dossier ter inzage wordt gegeven. In het geval dat niet aan de voorwaarden voor inzage wordt voldaan, kan dus niets worden ingezien. Om te voorkomen dat in de toekomst weinig archief kan worden ingezien, moet worden verschoven naar een informatiestelsel, waarbij gevoelige informatie kan worden gelakt, zoals bij Wob-verzoeken. Dat is lastig uit te voeren voor archiefinstellingen, omdat het dossier niet zo goed bekend is als bij beleidsambtenaren en het dus lastig te bepalen is wat gelakt moet worden. De onderzoeken op dit terrein staan nog in de kinderschoenen, het zijn echt innovatieve projecten. Overigens zet het NA alleen archieven online die 100 jaar of ouder zijn en worden er geen kopieën van beperkt openbaar archief verstrekt.

Bert de Vries geeft aan dat ook de gemeente Amsterdam hier mee bezig is.

Overheden zijn zich goed bewust van de noodzaak van zorgvuldige omgang met persoonsgegevens.

Cecile Schut meldt dat de AP weinig zicht heeft op dergelijk onderzoek, zoals naar het gebruik van algoritmen bij de Belastingdienst. Graag blijft de AP hierover geïnformeerd

Marens Engelhard zegt toe het onderwerp op de agenda te houden.

5. Rondvraag

Olaf Andersen meldt dat de monitor van de Inspectie OE net is afgerond, hij wil deze graag in een volgend overleg agenderen.

Ten aanzien van algoritmen meldt hij dat het ministerie van J&V bezig is met een richtlijn hierover. De Inspectie heeft aandacht gevraagd voor de archivering van algoritmen, als onderdeel van de goede, geordende en toegankelijke staat van archieven. Het moet mogelijk zijn de werking van een algoritme te reconstrueren, bijvoorbeeld door de broncode te archiveren. J&V zal dit in het CIO beraad agenderen, mogelijk kunnen we dit onderwerp ook in dit overleg agenderen.

Bert de Vries biedt aan dat hij en Marianne Loef voor een volgend overleg het begrip dataminimalisatie nader definiëren, gelet op de behoefte om het praktisch toepasbaar te maken.

Marens Engelhard erkent dat het begrip veel wordt gehanteerd, maar de vraag is of de betekenis ervan duidelijk is.

Afgesproken wordt om in het eerste kwartaal van 2021 weer bijeen te komen, het blijft nuttig elkaar te informeren. Mogelijke onderwerpen voor de agenda: stand van zaken Archiefwet, Archiefbesluit en –regeling, dataminimalisatie, archiving by design, privacy enhancing technieken, accountability algoritmen.

6. Sluiting

Marens Engelhard dankt iedereen voor hun inbreng en sluit de vergadering.